

עמ"ת 61858/03/15 - מדינת ישראל נגד מ' מ'

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 61858-03-15 מדינת ישראל נ' מ' (עציר)
בפני כב' השופטת תמר נאות פרי
העוררת מדינת ישראל
נגד
המשיב מ' מ' (עציר)

החלטה

בפני ערר על החלטת בית המשפט השלום בחדרה (כבוד השופטת תדמור-זמיר) במ"ת 40382-03-15 מיום 29.3.2015 במסגרתה הורה בית המשפט קמא על שחרורו של המשיב בתנאים מגבילים.

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום ביום 19.3.2015 בו נטען כי ביום 15.3.2015 תקף את אשתו, המתלוננת, בכך שתפס בראשה, הטיח אותו בקיר מספר פעמים וסטר בפניה - כאשר עקב כך נגרמה לה חבלה בדמות אדמומית בפניה. בהמשך אותו אירוע, כך בכתב האישום, איים המשיב על המתלוננת באומרו לה: "אם תלכי למשטרה אני אירה על המשפחה שלך", ולאחר מכן, הטיח את הטלפון הסלולרי שלה על הקיר ושביר אותו. עוד נטען בכתב האישום כי כשלושה חודשים עובר לאירוע הנ"ל, בתאריך 6.12.2014, תקף המשיב את המתלוננת בביתם באמצעות מקל של מטאטא והיכה אותה בכל חלקי גופה עד שהמקל נשבר, תוך שהדבר מסב לה פגיעות בפנים, ליד עין ימין ובאמות הידיים. בנוסף, נטען בכתב האישום כי בחג הקורבן בשנת 2013, בהיותה של המתלוננת בחודש התשיעי להריונה, המשיב תקף אותה בכך שהשליך לעברה כיסא, אשר פגע בה וגרם לדימום מאפה.
2. עקב האמור מיוחסות למשיב עבירות של איומים, היזק לרכוש במזיד ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג (3 עבירות).
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
4. בהחלטה נשוא הערר, קבעה כבוד השופטת קמא כי קיימות ראיות לכאורה, כי קיימת עילת מעצר וכי ניתן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בית, הכוללת יציאה לעבודה.
5. בהודעת הערר, כמו גם במהלך הדיון, טענת העוררת כי אין בחלופה כדי לאיין את המסוכנות ואת החשש משיבוש מהלכי חקירה, ולמצער - כי מן הראוי היה להיעזר בתסקיר של שירות המבחן טרם שחרור בנסיבות.
6. המשיב סומך ידו על החלטת בית המשפט קמא ומבקש לדחות את הערר.
7. טענות הצדדים פורטו בטוב טעם במסמכים, בבהמ"ש קמא ובפניי ולא מצאתי טעם לחזור ולפרטן, על מנת שלא להאריך יתר על המידה.
8. שקלתי את טענות הצדדים ואף עיינתי בתיק החקירה שהושאר לעיוני לבקשתי.

9. עמדתו היא כי יש במקרה זה להכין תסקיר של שירות המבחן למבוגרים עובר למתן החלטה סופית בדבר האפשרות לשחרר את המשיב.

10. מקדמית, אומר כי היתה הסכמה בבהמ"ש קמא בדבר קיומן של ראיות לכאורה, ולאחר עיון בתיק החקירה - דומה כי כך הם אכן פני הדברים. עוד יש לציין כי מעבר לקביעה לגבי קיומה של עילת מעצר בגין מסוכנותו של המשיב, קמה במקרה זה גם עילת מעצר בשל חשש להשפעה על עדים, ובמיוחד על המתלוננת, וזאת לאור העובדה שהמתלוננת מסרה במספר הזדמנויות כי היא חששה להתלונן בעבר וכי לאחר הגשת התלונה והתחלת ההליכים כנגד המשיב, היא ביקשה לחזור בה מתלונתה.

11. על רקע האמור - אני סבורה כי יש מקום לקבל נתונים טובים יותר לגבי מסוכנותו הפוטנציאלית של המשיב, לגבי מצבה של המתלוננת, לגבי שני המפקחים שהוצעו ולגבי יחסו של המשיב למפקחים ויכולתם למנוע ממנו מפגשים עם המתלוננת או השפעה עליה.

12. יש לראות כי כבוד השופטת קמא שמעה בעצמה את שני המפקחים, וטוב שכך עשתה, לצורך התרשמות מהם. כבוד השופטת קבעה כי הם ראויים ובהיבט הזה - התרשמותה חשובה יותר מהתרשמותו של קצין המבחן. עם זאת, יתכן ויש מקום לבחון נתונים נוספים לגבי יחסם של המפקחים למשיב ויחסו שלו אליהם - נתונים שקציני המבחן יכולים לבחון בעזרת סל הכלים המקצועי שעומד לרשותם. בהקשר זה אציין רק לדוגמה כי האב המפקח העיד כי היחסים בין המשיב לבין המתלוננת "יציבים", כי לפעמים "יש ביניהם ויכוח", כי היא זו שלפעמים מתפרצת ו"מקבלת עצבים" וכי המשיב "תמיד אומר לה שהוא אוהב אותה". לא כך התרשמתי מההודעות של המתלוננת ומשאר המסמכים אשר בתיק החקירה. לכן, הגם שכבוד השופטת התרשמה מהאב כמפקח, בכל הנוגע ליכולתו לשמור על תנאי הפיקוח ובכל הנוגע לכך שהוא אדם נורמטיבי (ועל כך אין ספק), הייתי מבקשת מקצין או קצינת המבחן להתייחס לדבריו אלו של האב, כאשר הם משוחחים איתו, ולהרחיב - ככל שיש צורך.

13. אני ערה לכך שהכנת התסקיר עלולה לארוך פרק זמן משמעותי, אך סבורני שיש בכך צורך במקרה זה.

14. מספר החלטות של בית המשפט העליון התייחסו לאחרונה לשאלה - מהם המקרים בהם יש להורות על הזמנת תסקיר מעצר, ומנגד - מתי מתייטר התסקיר והחלטה בדבר מעצר עד תום ההליכים תתקבל בידי בית המשפט על סמך שיקול דעתו בלבד וללא הזקקות לדעתם של גורמים חיצוניים כשירות המבחן.

כפי שנפסק:

"נקודת המוצא לדיון היא שתסקיר המעצר נועד להיות כלי בידיו של בית המשפט, ואינו תסקיר-חובה"

(בש"פ 27/15 יונס נ' מ"י, פסקה 10 (15.1.15));

ועוד נפסק כי:

"קיימים מקרים בהם לבית המשפט חסרה אינפורמציה בנוגע למידת המסוכנות של נאשם או ביחס לנתונים אחרים שיש להם רלוונטיות לצורך בחינת האפשרות לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר, או אז משמש שירות המבחן כ"ידו הארוכה" של בית המשפט, המספקת לו את המידע החסר לצורך קבלת ההחלטה בדבר אפשרות השחרור ... ועם זאת, קיימים מקרים בהם ביכולתו של בית המשפט להגיע להחלטה מושכלת באמצעות המידע שלפניו, למשל אם ברי כי חלופת המעצר שהוצעה

מתאימה וביכולתה לאיין את המסוכנות. תסקיר המעצר מתייגר גם כאשר ברי כי חלופת מעצר לא תסכון."

(בש"פ 1660/15 מסעד נ' מדינת ישראל (16.03.2015));

ובנוסף, נפסק כי :

"אכן, על פי פסיקתו של בית משפט זה, קיימים מקרים בהם בגדר הדיון בבקשה לעצור נאשם עד לתום ההליכים אין מקום לפנות לשירות המבחן ולהורות על הגשת תסקיר מעצר. בעיקר יפים הדברים כאשר מדובר בשילוב של עבירות חמורות שעצם ביצוען מעיד על מסוכנות בדרגה גבוהה עם נאשם שעל פני הדברים יש לגביו אינדיקציות מהן עולה שדי ברור שלא ניתן ליתן בו אמון, או שמדובר בחשש ממשי של הימלטות או שיבוש הליכים".

(בש"פ 8832/13 פלוני נ' מ"י (5.1.2014)).

15. במקרה זה - אין המדובר בנסיבות בהן אף חלופת מעצר לא תסכון (כפי שהיה במקרה שנדון בבש"פ 1660/15 בעניינו של מסעד), אין המדובר במסוכנות ברף כה גבוה עד כדי כך שנשללת האפשרות לאיין אותה בחלופה או במי שאין כל אפשרות לתת בו אמון - ולכן אין צורך בהכנת תסקיר, שכן אין מנוס אלא ממעצרו. מנגד, אינני סבורה כי הנתונים שקיימים מספיקים לצורך קביעה לפיה ניתן להסתפק בחלופה הנוכחית. אני מוצאת שעסקינן במקרה בו "חסרה אינפורמציה בנוגע למידת המסוכנות של נאשם או ביחס לנתונים אחרים שיש להם רלוונטיות לצורך בחינת האפשרות לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר" (בש"פ מסעד שצוין לעיל) - לאור ריבוי המקרים, לאור האמור מעלה לגבי המפקח הראשי, לאור העדר נתונים לגבי יחסו של המשיב למפקחים, ולאור החשש משיבוש.
16. באשר לחשיבות התסקיר בעבירות לכאורה שעניינן אלימות במשפחה, לצורך גיבוש מידע רלבנטי (הגם שלעיתים אין מקום לאמץ בסופו של ההליך את עמדת השירות), אפנה לבש"פ 82/15 מ"י נ' מדקר (6.1.2015) ולבש"פ 1232/15 פלוני נ' מ"י (4.3.2015).
17. עוד יצוין כי אמנם למשיב אין עבר פלילי, והדבר תומך באפשרות לשחררו למעצר בית (ולו בשל כך שהמדובר במעצר ראשון אשר לבטח נותן את אותותיו), אך מנגד - בכתב האישום מרוכזות להן שלוש עבירות דומות כלפי המתלוננת בפרק זמן של שנתיים - אשר ברי שאין לגביהן הרשעות שכן המתלוננת לא התלוננה. אין המדובר במב"דים - אלא בתלונות קונקרטיות אשר מופיעות בכתב האישום ואשר לגבי שלושתן נקבע שקיימות ראיות לכאורה. ראיות לכאורה לגבי שני מקרים בעבר, נוסף על האירוע האחרון בזמן, אינן "שוות ערך" לשתי הרשעות קודמות, אך יש לדברים משקל.
18. בנוסף, יש לראות כי בתיק החקירה, בהודעותיה של המתלוננת היא טוענת כי מעבר לשלושת המקרים אשר מוזכרים בכתב האישום - היו מקרי אלימות נוספים בעבר.
19. במיוחד נכונים הדברים שעה שהשחרור הינו למעצר בית באותו היישוב בו מתגוררת המתלוננת, אם כי בשכונה אחרת (*****). בפיקוח האבא של המשיב, וכי השחרור כולל גם את האפשרות לצאת כל יום לעבודה, בפיקוחו של המעסיק.

20. בנסיבות, אני סבורה כי יש לבקש שיוכן תסקיר של שירות המבחן ולאחר הכנתו - לקיים דיון נוסף בבקשה בבהמ"ש קמא.
21. אבקש להבהיר כי ככל שבתסקיר יהיו נתונים שיתמכו באפשרות להסתפק בחלופת מעצר שתפגע בחירותו של המשיב באופן המינימלי ההכרחי, אין לראות בהחלטת הנוכחית כשוללת את האפשרות להסתפק בחלופה. מלוא שיקול הדעת חוזר לבית המשפט קמא - לאחר שיונח לפניה התסקיר וכבוד השופטת תחליט ככל שתראה לנכון, תוך התייחסות לנתונים שיופיעו בתסקיר, וללא שהצדדים מפרשים את הערותי בהחלטה זו לכאן או לכאן. מהטעם הזה, ועל מנת שלא תתפרש החלטתי זו כשוללת את האפשרות להסתפק בחלופה או ככזו אשר תומכת בחלופה - לא ארחיב עוד בנוגע לרף המסוכנות או באשר לנושאים אחרים.
22. **המזכירות מתבקשת להעביר את ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן למבוגרים.**
23. על הסניגור להתקשר עוד היום לשירות המבחן ולוודא שההחלטה התקבלה.
24. **המזכירות מתבקשת להעביר את ההחלטה לבית המשפט קמא הנכבד, אשר יקבע דיון ביומו בהתאם לסדרי עבודתו.**
25. יש להכין את התסקיר תוך 21 יום.
26. המשיב יישאר במעצר בשלב זה, עד מתן החלטה אחרת.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ה, 31 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.